

online
KUNST
magazine

uitgave 11 - 2019

Sterren op het doek

Barre tijden voor beeldend kunstenaars

Kunst van oude medicijnen om statement te maken

28 Sterren op het doek

20 Passie, ervaring en vakmanschap

12 Elk klein moment is uniek en uiterst kostbaar

18 De Kunst van de Klimatologische Veranderingen

6 Delen van een klein momentje in een parallel universum

online KUNST magazine

onlinekunstmagazine is een initiatief van Artvices. Zij wil kunstliefhebbers met kunst(enaars) in contact brengen en dat doet zij door middel van de website *onlinekunstenaars*, dit magazine, het onlinekunstboek en de App *onlinekunstenaars*.

onlinekunstmagazine verschijnt vier keer *per jaar*.

Aan dit nummer werkten mee:

Louis Sauter
Kathleen Ramboer
Angelica Obino
Elisabeth Welbergen
Frans Bannink
Roel Elbers
Emiel van der Pol
Rob Chevallier
Jan van der Horn
Mieke Robben
Patrick Lijdsman
Maaïke van Steenis

online KUNST magazine

'Het laatste redmiddel'
Dit kunstwerk is van Rob Chevallier. Info: [klik hier](#)

INHOUD

- 4 Louis Sauter
- 6 Delen van een klein momentje in een parallel universum
- 8 Barre tijden voor beeldend kunstenaars
- 10 Wat je van Rubens kunt leren over ondernemen
- 12 Elk klein moment is uniek en uiterst kostbaar
- 14 Als design goede mensen treft
- 18 De Kunst van de Klimatologische Veranderingen
- 20 Passie, ervaring en vakmanschap
- 24 Design voor het hart
- 26 Kunst van oude medicijnen om statement te maken
- 28 Sterren op het doek
- 31 Opvallend werk deze week op Facebook
- 32 Kunstenaarswerkplaatsen
- 34 Nieuw bij www.onlinekunstenaars.nl

Louis Sauter

25 years ago, I started photography as an art form. Landscape photography was my first love, later I combined landscape photography with model photography. So, I used to work in outside locations. I did not shy away to use mysticism and mystery in my photography. This soon resulted in a project "the four elements", in which I attempted to incorporate the four elements as an aspect determining factors in my photos of in this case nude models in landscape. Meer info: [klik hier](https://www.onlinekunstenaars.nl/overzicht/louis-sauter) of <https://www.onlinekunstenaars.nl/overzicht/louis-sauter>

Delen van een klein momentje in een parallel universum

Tekst: *Emiel van der Pol / 2019*

Jan van der Horn heeft als medium fotografie, hij maakt in zijn atelier landschappen van papier, klei, karton en koper en schildert een achtergrond, als een decorbouwer. Langzaam verandert zijn atelier in een fotostudio waar hij het theatrale decor vervolgens uitlicht

en fotografeert. Eenzaam en alleen werkt hij aan zijn oeuvre, vandaar dat er een verlangen is naar een Muze, ter inspiratie. Wie schetst zijn verbazing, een flits, een wolkje en daar daar zit ze dan.

licht in zijn studio perfect valt en zijn speciale lokharp onberispelijk gestemd is. Ze plagen hem, dagen hem uit en testen de grenzen van zijn geduld. Al tokkelend op hun supersonische harpen spelen ze met de geesten van

Hoog op zijn camerakast in de studio van Jan van der Horn. De personificatie van inspiratie. Omgeven door onwerkelijk licht kijkt ze uitdagend de wereld in. Heel koket blijft ze nét buiten ieders bereik. Waag een brutaal sprongetje om haar te grijpen en ze dartelt giechelend weg, ongrijpbaar. De Muze, een mythisch wezen uit een tijd waarin men nog in inspiratie geloofde. De blinde liefde voor, afhankelijkheid van, en hunkering naar zijn muze is de mannelijke variant van hysterie. De muze is de redding én de ondergang van de kunstenaar.

Jan van der Horn mag zich gelukkig prijzen. Hij heeft niet één, maar een hele reeks muze's voor zijn lens gekregen. Ze zijn zeer kieskeurig en verschijnen maar héél eventjes, wanneer het

scheppende kunstenaars zoals van Jan van der Horn. Maar het is het waard natuurlijk, zonder weerstand bestaat er immers geen kunst. Hoewel de muzen zelf steeds door zijn vingers glippen, weet Jan van der Horn door zijn lange ervaring als professioneel fotograaf deze bliksem-flits ontmoetingen wel vast te leggen op de gevoelige plaat.

Mag een kunstenaar nog dromen van een onbereikbare, ideale vrouw? De beschuldiging van objectificatie is immers snel gemaakt. Wat Jan van der Horn betreft is dit dromen niet alleen toegestaan, het is zelfs het vuur wat zijn kunstenaarschap brandend houdt. Hij heeft zijn studio ingericht als een klein theater. Het is een plek waar meer ruimte is voor magie dan gebruikelijk in Amsterdam Noord. Natuurlijk bestaan de vrouwen die zijn studio betreden niet enkel ter inspiratie van de fotograaf. Hij biedt ze wel een setting waarbinnen ze deze rol heel eventjes kunnen vervullen. Model en fotograaf delen in een klein momentje een parallel universum waarin grootse verhalen en verlangens leidend zijn. De waan van de dag wordt ingewisseld voor de waan van creatie.

Meer info: www.fotogalerie.nl/fotograaf/jan-van-der-horn

Barre tijden voor beeldend kunstenaars

Het valt niet mee om beeldend kunstenaar te zijn tegenwoordig. Vroeger, pak weg 50 jaar geleden, was dat anders. Veel dingen waren beter, dus had ook de kunstenaar een beter leven. Ga maar na: je kon redelijk makkelijk een goedkoop atelier vinden. En als dat niet lukte kraakte je gewoon een pand. Er was zelfs een riante regeling waarbij je maandelijks een kunstwerk afleverde en daarvoor nog een uitkering kreeg ook. En het belangrijkste: kunst was hip. Er was een forse subsidiepot voor toffe projecten. Overal doken leuke galerietjes op en musea verrasten met vernieuwende kunst. Je liep er gewoon even naar binnen, meestal (bijna) gratis, altijd zonder tijdslot. Kortom: kunst en cultuur hadden een brede acceptatie in de maatschappij.

Hoe anders is het nu. Politiek gezien scoort kunst en cultuur erg laag. De meeste partijen vinden dat je als kunstenaar self supporting moet zijn. Lukt dat niet dan ga je maar gewoon werken. Dat beeld heeft in de maatschappij geleid tot minder acceptatie voor kunst.

En al die bezoekersrecords dan bij grote expositie? Klopt. Maar dat zijn de blockbusters. De Rembrandts, Van Goghs, impressionisten en andere publiekstrekkingen. De commerciële expositie met thema's voor een zo breed mogelijke doelgroep. Daar gaat het grootste deel van het subsidiepotje naar toe. Bedrijven doen de rest, die kunnen via de kunst een breed publiek bereiken. Zo blijft er weinig aandacht over voor de grote groep professionals die goede kunst maken, maar net niet opvallend genoeg zijn. En die groep is heel groot. Mensen die vroeger profiteerden van regelingen en subsidies, maken nog steeds kunst. Babyboomers zijn gepensioneerd en hebben tijd om kunst te maken. Het is een vechtmart.

Wil je als jongere (zeg tussen 25 en 55 jaar) toch slagen als kunstenaar dan moet je wel heel sterk zijn in 'personal branding' of publiciteitsstunts. Je moet extreem goed zijn of extreem veel geluk hebben. Over pak weg 30 jaar kan het weer anders zijn. Dan schreeuwt de markt misschien om originele kunstenaars. Dan zijn mensen misschien uitgekeken op de IKEA wandwerken en hebben ze weer geld over voor professionele, 'echte' kunst. Over 30 jaar? Waarom niet eerder? Kan best. Kom maar op, gaan we aan werken!

Rob Chevallier, 2019
www.robchevallier.com

**Eerste kraakpand van Nederland,
Hotel Bosch in Arnhem**

Alweer even geleden bezocht ik in museum Boijmans van Beuningen een tentoonstelling rondom de olieverfschetsen van Peter Paul Rubens. Hij maakte deze schetsen als voorstudies voor de enorme altaarstukken en plafonds waarin hij uitblonk. Hij experimenteerde met composities of schilderde personages die terug te zien zijn in de uiteindelijke werken. Hij hield deze schetsen in eigen bezit, zelfs al kreeg hij regelmatig de vraag of ze te koop waren.

Ik loop langs de kunstwerken en neem alle informatie tot mij. Via de bordjes naast de schilderijen en een film waarin de conservator verteld over Rubens' werkwijze. En uiteraard vallen mij vooral veel dingen op over het ondernemerschap van Rubens.

Zo bijzonder, hoe iemand die honderden jaren geleden leefde en werkte ons nog steeds een aantal belangrijke lessen kan leren over ondernemen als kunstenaar. Ik deel ze graag met jou.

1. Rubens was een specialist

Hoewel hij een zeer veelzijdig kunstenaar was, gaf hij zelf duidelijk de voorkeur aan grotere werken bestaande uit meerdere afbeeldingen. Hij maakte veel altaarstukken en plafonds die vaak uit tientallen elementen bestonden.

In brieven die hij schreef verwoordde hij ook dat dit was wat hij het liefste deed. Daardoor wisten mogelijke opdrachtgevers precies waarvoor ze bij hem terecht konden. Zo ontwikkelde hij zich tot een ware expert op het gebied van altaarstukken en andere omvangrijke projecten.

2. Doe niet alles zelf

De grote projecten waarin Rubens zich specialiseerde, kon hij onmogelijk alleen uitvoeren. Hij verzamelde daarom een team om zich heen van

mensen die zijn ontwerpen uitvoerden. Hij zorgde ervoor dat zijn stijl altijd herkenbaar bleef, maar desondanks waren er vele anderen die voor hem werkten.

Ook zijn er schilderijen waarin hij op gelijkwaardige basis samenwerkte met anderen. Bijvoorbeeld door zelf de portretten te schilderen en een ander te vragen voor een stilleven (iets waar Rubens minder in uitblonk).

3. Wees overtuigd van je eigen kunnen

"Er is niets wat ik niet aan kan" zei Rubens zelf over zijn werk in een brief aan 1 van zijn opdrachtgevers. Een krachtige bewering. Door zelf te vertrouwen op zijn capaciteiten, gingen anderen dat ook doen. Het leverde hem onder meer de bijnaam "God van de schilders" op.

4. Onderhoud je relaties

Naast kunstschilder was Rubens ook diplomaat. Het leverde hem veel waardevolle connecties op. Daarnaast leerde hij zo onderhandelen en geduldig zijn. Een nuttige eigenschap, als je bedenkt dat er soms jaren overheen gingen voordat een opdracht daadwerkelijk uitgevoerd kon worden. Hij bleef contact houden met deze potentiële opdrachtgevers, en gaf ook wel eens een schilderij cadeau aan een opdrachtgever. Met zo'n "visitekaartje" zorgde hij ervoor dat ze hem niet vergaten.

**

Dit artikel is geschreven door Maaïke van Steenis. Maaïke helpt kunstenaars een succesvol bedrijf op te bouwen. Meer informatie over haar is te vinden op www.succesvolondernemenalscreatief.nl. Hier kun je ook haar gratis e-book "10 dingen die je VANDAAG nog kunt doen om je inkomsten te vergroten" aanvragen.

Wat je van *Rubens* kunt leren over *ondernemen*

Elk klein moment is uniek en uiterst kostbaar

Brita Seifert is in 1980 begonnen met tekenen met potlood en papier, zij moest eerst drie jaar model tekenen voor zij werd toegelaten tot de academie voor grafische en illustratie in Leipzig, waar zij, van 1983 t/m 1986 student was van Prof. Heinz Wagner en Werner Hennig. Van 1988 – 1989 volgde zij ook nog de academie voor Beeldende Kunst in Berlijn. In de periode 1989 t/m 1992 leefde Brita Seifert in Italië en liet zich daar inspireren door onder andere Leonardo Da Vinci en Albrecht Dürer.

De tekeningen van Brita Seifert in pastel en kleurpotlood op papier of op doek zijn van een fluweelzachte uitstraling en zij tekent pure schoonheid. Zij glaceert met haar vele verschillende kleurpotloden en komt hierdoor tot een fabelachtige stofuitdrukking. Brita heeft een fantastische techniek, materiaal beheersing en een uitstekende kennis van de anatomie. Zij wordt geïnspireerd door het heden en verleden, door haar levenservaringen en opvattingen, door de muziek en reizen. Veel van deze indrukken probeert zij dan te vertalen in haar tekeningen. Haar kunst gaat ook over verlangen, het verlangen iedereen te laten zien dat elk verhaal getransformeerd kan worden naar iets moois en waarvan de toeschouwer kan genieten. Soms ook naar diepere gedachten, surrealistisch of zelfs macaber. Een opsomming van haar leven, dat is waar zij haar inspiratie vandaan haalt. Elk klein moment is uniek en kostbaar. Tijdens het tekenen is zij gefixeerd op wat ze ziet, voelt en ervaart. De vluchtige momenten van het leven om haar heen die uitgroeien tot een beweging van expressie van symbolische en poëtische concepten.

Verhaal overbrengen

Het werk is niet puur emotioneel of puur naturalistisch, maar een balans van beide: gevoel en realiteit. Het is meer dan het zien van een afbeelding, zij zou graag willen dat je het kunt voelen. Zij wil dat het een verhaal overbrengt op jou. Dat zijn de beelden die ons bijblijven. En dat zijn de beelden waar we de tijd voornemen om ze te onderzoeken. De eerste abstracte essentie van een onderwerp die een sterke indruk op haar maakt en de drang om het dan te willen analyseren, te tekenen en te componeren. Brita Seifert begon op 17 jarige leeftijd met tekenlessen en ging daarna als een kunstenares door het leven. Sindsdien ontstond er de interesse voor het menselijk figuur, voornamelijk de vrouwelijke vorm. Zij wordt door veel collega-kunstenaars en verzamelaars gevolgd en heeft al velen verbaasd laten staan en betoverd met haar composities. Intussen is zij een internationaal gewaardeerde kunstenares die in vele landen exposeerde, waaronder Duitsland,

Oostenrijk, Senegal, België, Florida U.S.A., Maryland U.S.A., Baltimore U.S.A., Washington DC en Nederland.
Brita Seifert woont nu in Aijen gem. Bergen in Noord-Limburg en u vindt meer van haar op www.britaseifert.nl

ALS DESIGN GOEDE MENSEN TREFT

Is er een Non dualistische Cultuuropvatting mogelijk?

'Wie doodt, is een mens, wie onrecht doet of lijdt, is een mens; geen mens is hij die elk gevoel van grenzen verloren heeft en zijn bed deelt met een lijk. Wie heeft afgewacht tot zijn bedgenoot klaar was met sterven om hem een stuk brood af te nemen, is, ook al heeft hij daar geen schuld aan, verder verwijderd van het model van een denkende mens dan de primitiefste Pygmeë of de gruwelijkste sadist.'

PRIMO LEVI (1919-1987) "Se questo è un uomo" vertaald "als dit een mens is"

Tekst: Angelica Obino

In de beschouwing van de vele geschiedkundige ervaringen van Design als instrument en met betrekking tot het inzetten van Cultuur als maatschappelijk sturingsmechanisme, kom je al snel tot de conclusie dat de morele gronden, de functie van design het vuur aan de schenen legt. Design gewetenloos achterlatend op het voetstuk waarop het door de willekeur is geplaatst. Als men niet protesteert of ageert, als men niet kiest dan wordt er voor je gekozen. De geschiedenis van het Design van het Derde Rijk laat de gruwelijke gevolgen haarscherp en tot in de kleinste details de revue passeren.

Op 17 februari 2015 toonde museum Arnhem "foute Kunst", 700 aankopen van gearde kunst in tegenstelling tot de "ontaarde kunst"/ "entartete kunst" waren door Hitler en het Nederlandse Kunst Departement goed gekeurd. Na de oorlog werd deze kunst opgeslagen en zag zelden een publiek. Zo wordt er dan ook negatief

gereageerd op het initiatief tot de tentoonstelling van Design uit het Derde Rijk; nu te zien in het Design Museum in Den Bosch. Net als in 2015 ben ik gaan kijken omdat kunstgeschiedenis voor mij geen abstractie mag blijven. Ik geloof dat niets menselijks ons vreemd is in onze cultuuropvattingen en dat we daar maar beter onze ogen niet voor mogen sluiten. In dit stuk, (100 jaar nadat Adolf Hitler in September 1919 zich aan sloot bij de Ultrarechtse Arbeiderspartij die hij al snel zou omvormen tot NSDAP en 100 jaar na de opkomst van de geniale generatie Bauhaus en

slechts enkele dagen na 75 jaar Market Garden vieringen) durf ik u de vraag te stellen: "Bestaat er wel foute kunst of Design?". "Is de kunst wel gebaat bij al de politicologie, filosofie en segregatie, divinatie en emulatie die wij op haar los laten?"; zullen de Vrijzinnige Kunstenaarsgeesten onder u, mij pareren.

Dienen wij niet gewoon de feitelijkheid te aanvaarden dat kunst en Design ook gewoon nut heeft en dat het nut zich aandient naargelang de hand die deze propaganda voedt .

Design en of kunst vormt zich pas tot dualisme vol goed of kwaad onder invloed van haar horen, zien en voelen. Hoe wij haar beschouwen valt of staat met de bril die wij ons (laten) aanmeten.

"Het" (de Cultuuruiting) is een gewetenloos ding dat tot grote omwentelingen in staat is. Het dient iedere ideologie naadloos en is als de appel in het paradijs. Kunst als instrument om ons leven vorm te geven; kunst om ons op het pad te houden, al dan niet voor ons uitgestippeld. Al dan niet door een hogere of lagere macht ingegeven.

Het gaat pas fout als wij haar niet meer objectief mogen of kunnen duiden als wij beïnvloedbaar als wij mensen zijn de weg kwijt raken in wat kan en wat absoluut abject is en alles daartussen in.

Vormgeving is een machtig instrument.

De nazi's waren meesters in het inzetten van vormgeving om hun doel te bereiken; massa's mensen wisten ze ermee aan hun kant te krijgen. In hun handen werd schoonheid en kracht en alle andere attributen van de kunst tot de ultieme instrumenten van het ultieme kwaad.

"Design reflecteert de wereld", staat er op de website van het museum beschreven;" met al zijn goede én slechte kanten."

Deze tentoonstelling wil ons laten analyseren hoe de processen van beïnvloeding destijds werkten. De Nazi's waren in die processen heer en meester tot in alle details.

Dit ervaar je door de tegenstellingen waar rondom de tentoonstelling is gebouwd

In het design van Nazi Duitsland stond zuiverheid centraal, maar door het ene te verheven, verketterde en vernietigde men systematisch en grondig verschillende bevolkingsgroepen.

Een goed voorbeeld hoe ver men ging met indoctrinatie

Men hield zich aan een strikt doelgroepenbeleid dat via diverse media werd gedirigeerd en uitgedragen. Dit werd bijvoorbeeld in tijdschriften tot in den treure en in massale oplagen verspreid.

In de massabijeenkomsten werd niets aan het toeval over gelaten. De grootte van de vlaggen werd aangepast; de majestueuze grootsheidswaan van de indoctrinatie werd een feit.

Al ver voor de wieg van het nazisme, bedacht en steunde het hele Rijk op een eigen geschiedenis, die naarmate de geboorte in zicht kwam gericht was op de krachtige inzet naar een volledig zelfbedachte en gemaakte toekomst, alles wat daar niet mee strookte moest wijken. Kunst die niet strookte werd vernietigd, boeken verbrand. Alles om plaats te

een uitgekiend cultuurprogramma met een nieuw instituut Haus der Deutschen Kunst. De ontwerpen van bijvoorbeeld de Rijkskanselarij tonen aan hoe de nazi's teruggrepen op de classicistische vormgeving als machtsvertoon en symbool voor een nieuwe Duitse cultuur.

Samen laten deze paradoxen zien hoe het nazisme binnen twaalf jaar eerst tot een enorme ontwikkeling en vervolgens tot een daverende ineenstorting kwam. En op welke manier design in dat proces een doorslaggevende rol speelde.

maken voor de ideologie van totale controle. Daarvoor in de plaats kwamen de ideale handboeken, tijdschriften en kunst die geheel het sprookje van het Nazidom tot angstaanjagende realiteit maakte. Men gebruikte de modernste film en fotografie middelen om de boodschap nog eens dunnetjes verder in te prenten. Verlokkingen en sublimatie lagen er duimendik bovenop. Naar buiten toe liet het nazisme een verleidelijk beeld zien van voorspoed en zorgeloos vertier, terwijl in 1933 al de eerste concentratiekampen werden opgezet. Het was vervuld van romantiek, maar ook geobsedeerd door moderne technologie. Er kwamen auto's in details aangepast aan de eisen van het regime, radio's en zelfs voetenzalf voor het marcheren. Zelfs de luciferdoosjes ondergingen een make over.

Ook in die architectuur en functionaliteit werd niets aan het toeval overgelaten. Men ontwikkelde

Hitler hielt zelf van een moderne letter. De in dit boek gebruikte vond hij Judisch Unrein en wilde er daarom vanaf.

Na de oorlog was de policy dat doodzwijgen van het kwaad effectief het tij van fascisme en Nazisme zou keren. Men mocht de mond die velen van ons lam of doodgeslagen had niet meer voeden.

Daarin schuilt het gevaar dat wij de tendensen van het kwaad niet meer herkennen, we niet meer waakzaam zijn. We lopen het risico om de fouten van het verleden te herhalen.

IN DE CHASSIDISCHE TRADITIE KENT MEN EEN GRONDVERHAAL WAARIN GOD ZICH IN ZICHZELF TERUG TREKT (TSIEM-TSOEM) OM RUIMTE TE MAKEN VOOR DE SCHEPPING. IN DIE LEEGTE VLOEIT HIJ ZIJN LICHT IN TIEN SCHALEN OF GRONDSTRUCTUREN (SEFIROT). DE SCHALEN BREKEN EN DE BROKSTUKKEN WAARIN NOG LICHT VAN GOD VERPAKT ZIT, VORMEN DE SCHEPPING DIE WIJ KENNEN.

Daarom vraag ik U maakt u alstublieft ruimte om naar de brokstukken te gaan kijken; want alleen zo kunnen wij de schepping kennen.

P.S. ik heb bewust geen namen genoemd van fotografen die mee hebben geholpen het Design van het Derde Rijk een gezicht te geven. Deze kunt u vinden op de tentoonstelling. Ook heb ik bewust geen beeltenissen van de dictator gebruikt noch heb ik zijn boodschap over dood en vernietiging in al te mooie vorm aan u willen tonen via dit artikel. Ook daarvoor zult u de tentoonstelling mogen bezoeken. Wat ik wel laat zien is enkele van de Classicistische en Grafische stukken, waarvan de laatsten voornamelijk geïnspireerd zijn door de Russische voorgangers die men in Nazi Duitsland trachtte te overstemmen. De Nazi's waren dan ook meesters in het kopiëren van Design ten eigen voordele.

MEER OVER:

DesignMuseumDenBosch, <https://designmuseum.nl/>
Te zien t/m 19 januari 2020, reserveer wel je tickets!

Primo LEVI: Over zijn tijd in het concentratiekamp schreef hij *Se questo è un uomo* (1947). Het boek werd echter pas in 1958 bekend, toen het opnieuw werd uitgegeven door een grotere uitgever. De eerste Nederlandse druk kwam uit in 1963 onder de titel "Eens was ik een mens" (Arbeiderspers). Een heruitgave in 1987 had de titel "Is dit een mens". Er is enig dispuut over de juistheid van de vertaling van de titel. "Als dit een mens is", vinden velen een betere vertaling. In "Is dit een mens" beschrijft Levi het leven in het kamp en hoe mensen zich gedragen onder extreme omstandigheden. De onderliggende vraag is voortdurend: is dit een mens? Die vraag geldt voor de onderdrukkers en de onderdrukten. De afstandelijke wijze waarop Levi het leven in Auschwitz beschrijft, maakte erg veel indruk.

PRIMO LEVIS QUOTES WORDEN GEBRUIKT TIJDENS DE AUDIORONDLEIDING

De Kunst van de Klimatologische Veranderingen

Wat een schandelijk rapport van de Amsterdamse Raad voor de Kunst, die adviseert over kunstsubsidies onder voorzitterschap van Felix Rottenberg. Schandelijk omdat de overheid hier via de gesubsidieerde kunst u en mij een moraal tracht op te leggen. Wij, burgers van Amsterdam horen op een bepaalde manier te denken! (Theodoor Holman in het Parool 28 september 2019)

Overall ter wereld, niet alleen in het Parool, wordt om de gunst van de burgers gestreden vaak niet in al te fraaie contexten. In 2018 werden miljoenen mensen geconfronteerd met natuurrampen doordat wij de natuur maakbaar achten en de gevolgen van ons handelen negeren of bagatelliseren. We worden opgeroepen om een standpunt in te nemen en te handelen naar dat wat als goed of kwaad wordt aanvaard. Maar is dit wel een juiste manier om kunst te beschouwen? Mag kunst wel gebruikt worden als wapen in een politieke strijd? Of is er een hoger doel

nodig om je als kunstenaar geroepen te voelen? Mogen we zwijgen en mooie dingen maken die boven de ecologisch acceptabele schouw leuk staan of is het doel van de kunst om ons op het rechte morele pad te houden. Zijn Kunstenaars bij voorkeur geschikt als gemankeerde wereldverbeteraars? Is Creativiteit een broodnodige asset om deze tijden het hoofd te bieden?

Daar waar de Beeldende Kunst nog al te vaak gezien wordt als een ornamentale opsomming van dat wat ons mensheid bezig houdt, een doekje voor het bloeden in de vorm van de schoonheid en de troost.

Is het opmerkelijk om te moeten concluderen dat vooral een strijd over wat ogenschijnlijk goed lijkt tot zijn ware aard te laten komen, aan de gang is. Sociale onrechtvaardigheid viert hoogtij en dit uit zich zeer duidelijk wanneer we spreken over onze consumptiemaatschappij en de kapitalistische keuzes die we maken zonder het klimaat in ogenschouw te nemen.

Om te voorkomen om als Klimaatgekkies versleten te worden hebben de kunstenaars in de expositie in

de Kerk van Museum Arnhem zich uitgedrukt in niet mis te verstane feiten en visies.

Met de naam Stormy Weather willen zij reflecteren op het klimaatvraagstuk in relatie tot de ongelijke machtsverdeling op aarde.

In een aantal installaties van hoog visueel niveau en literaire verfijndheid laten de kunstenaars ons meedenken en voelen in hun afwegingen. Het zijn ieder op zich volwassen kunstwerken die via materiaalgebruik en uitdrukkingsvaardigheid een diepe indruk op mij maakten. Als ik al blij kan zijn met de dubbele gevoelens van afschuw over de gevolgen van de klimaatverandering en de achterliggende schadelijke processen; kan ik in ieder geval stellen dat ik heel erg blij werd van de werken omdat zij een waardige stem vormen in deze wereldwijde discussie.

Vervuiling en opwarming van de aarde met alle gevolgen voor land, water, lucht en al het leven worden gerelateerd aan mondiale politieke systemen en sociaal- economische processen, nu en in het verleden worden in ieder werk in de Kerk op hun unieke wijze verbeeld en geven food for thought en

verdieping in de feiten.

Men kan bedenken dat de oplossing van milieuproblemen gelegen zou liggen in technologische oplossingen en aanpassingen van productieprocessen, maar de kunstenaars van Stormy Weather vragen om een eerlijkere organisatie van de samenleving.

Dit vergt geen polariserende politieke systematieken maar oog voor de feiten. Niet wegstappen maar aanpakken van dat wat er werkelijk aan de hand is. De bijdrage van de Kunst in deze tijden van Klimatologische Urgentie is door deze tentoonstelling wat mij betreft bewezen. Iedere Kunstenaar heeft een statement gemaakt waarbij de toeschouwer niet anders kan doen dan de Kerk waarin het geexposeerd is eer aan te doen en eerbiedig en schuldbewust te knielen. Waarna men daadkrachtiger naar buiten mag treden.

Deze expositie zet aan tot actie.

Stormy Weather is nog te zien tot 13 oktober in de tijdelijke locatie De Kerk

www.museumarnhem.nl

The Brushed Zeros (2019) sculptuur van tandenborstels en toetsenbordknopjes Moffat Takadiwa (1983, Zimbabwe)

<< GBOR TSUI/ Visitors Heart Serge Attukwei Clottey (1985, Ghana) sculptuur van gele jerrycans.

<< Around the World (2017) , hout, A320 straalmotor, metaal en 40015 km katoendraad.

Atlantis (2009) installatie van gebruikte plastic melkflessen Gayle Chong Kwan(1973 Schotland)

Het productieproces van het brongieten

Passie ervaring en vakmanschap

Het atelier van Bronsgieterij De Clercq-Ginsberg

is een verstild kunstwerk op zich.

Kunstenaars lieten hier hun sporen na. Mysterieuze

voorwerpen intrigeren iedere bezoeker.

Tekst: Kathleen Ramboer
Fotografie: Kathleen Ramboer en Bernadette Van de Velde

De fotograaf in me ziet direct het potentieel. De olifant in klei van Siska Van de Keere verliet hier het atelier in brons. Ik mocht het boeiende productieproces met de verschillende stappen van dichtbij volgen. Siska koos voor de verloren was techniek meer gekend onder de benaming *cire perdue*.

Siska boetseerde haar olifant in klei. Foto 1 De gieterij maakt een mal in epoxy en siliconen, een negatief van haar olifant. In deze mal die uit 2 helften bestaat, wordt een afgietsel van was gemaakt dat de dikte van het uiteindelijke brons heeft. Dimi kwast de 110 graden hete vloeibare was in de mal tot de gewenste dikte, ongeveer 4mm, bereikt is. Foto 2 De was die Bronsgieterij De Clercq-Ginsberg gebruikt is carnaubawas, was uit de bladeren van de carnaubapalmbomen. Die was oogt rood door het bijgevoegde pigment. Foto3

De brongieter haalt de holle vorm uit de mal. Siska en Jimmy, kunstenaars en brongieter, werken nauwgezet de olifant in rode was bij aan de hand van het beeld in klei en verwijderen de bramen. Foto4 en Foto5

Nu volgt het aankanalen. De brongieter brengt zowel gietkanalen als luchtkanalen aan. Deze kanalen dienen voor de aanvoer van het brons in de gietvorm en de afvoer van lucht uit de gietvorm. Kernsteunen verbinden de binnenkant met de buitenkant. Foto6

De rode wasen olifant inclusief de kanalen bedekt de brongieter nu met een vuurvaste massa. Dit is een mengsel van gips en chamotte. Deze is hard na 10 minuten. Om het was te doen smelten en alle vocht uit de gietvorm te laten verdwijnen verhit men nu de cilinder in een oven op 580°C gedurende enkele dagen. Het resultaat is een droge gietvorm met giet- en luchtkanalen en een holte in

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

Foto 5

de vorm van het model. Het hoogtepunt is aangebroken: de vorm is klaar om de vloeibaar brons in te gieten. Foto7 Na afkoeling verwijdert men de gipsmassa. Foto8 Gietkanalen en luchtkanalen die ook volgelopen zijn met brons zaagt men af. De bronzen olifant werkt de bronsgieter verder af door nog te lassen waar nodig en de textuur terug vorm te geven voor de identiteit van het sculptuur. Nu is het ogenblik aangebroken dat de olifant het gewenste karakter en de uiteindelijke look krijgt. Het patineren kan beginnen. De kunstenaar in Jimmy krijgt nu de bovenhand. Ook het patineren is geen eenvoudig proces. Sulfure van de vulkaan en titaanwit worden gemengd. Dit samenvoegen blijkt moeilijker dan verf omroeren, de correcte verhouding is belangrijk. Het beeld wordt opgewarmd met een brander om een warme patina aan te brengen, Jimmy bestrijkt hiermee de olifant. Foto9

De werking neutraliseert Jimmy met water. Ook een tweede kleur wordt aangebracht met een brander: ijzernitrat en geel ijzeroxide. De warmte van de brander fixeert de patine op het brons. De finishing touch gebeurt met een vod. Jimmy dipt rode ijzeroxide van de savanne op de olifant. Een borstel komt hier niet aan te pas om het druppelen te vermijden. Siska geeft nauwkeurig aanwijzingen waar de kleur moet komen. Foto10 Na het afspelen fixeert Jimmy het geheel met houtskoolfixatief. De olifant in brons, het resultaat van de kunst-

Foto 6

Foto 7

naar en het vakmanschap van de bronsgieterij, is klaar voor het publiek. Foto 11

Deze reportage kwam tot stand in samenwerking met: Jimmy De Clercq en Dimitri Ginsberg, Kunstgieterij De Clercq-Ginsberg, <http://www.bronsgieterij.be/> Beeldhouwster Siska Van de Keere siska.van.de.keere@telenet.be

Foto 8

Foto 9

Foto 10

"Every age in time creates the artist that it needs.
That's why my artworks are so positive,
Positivism is what we need now more than ever."

Franz Bodner

Design voor het hart

Al vele jaren ben ik fan van Franz Bodner met zijn kleurrijke Kunstprojecten die op tal van plekken in zijn woonplaats Hoofddorp te pronken staan op Pleinen en Rotondes.

Met zijn onuitputtelijke positieve instelling wil Franz Bodner de boodschap van liefde uitdragen. Opgezet in eenvoudige vormen en heldere verzadigde kleuren tonen de doeken en objecten een vrolijke wereld vol genegenheid. Ook zijn abstracte werk wordt door de Kunstminnaars zeer gewaardeerd. Sinds 2001 is Atelier Bodner gevestigd op de Graf-termeerstraat 20 te Hoofddorp. Deze locatie bevat een royaal schildersatelier, een loods met opslag en speciale ruimten voor de specialistische en professionele afwerking van alle objecten en schilderijen. Boven het atelier op de eerste etage bevindt zich galerie Happy Art deze wordt gerund door zijn partner Dirk Dol. Hier wordt voornamelijk kleurrijke moderne Pop Art tentoongesteld, waaronder natuurlijk het werk van Franz Bodner

In Voor- en Najaar geven hij en Partner Dirk een Borrel voor het Kunstminnend Publiek.

Een aantal afwisselende Kunstenaars exposeren ook in de Galerie, waaronder Ada Breedveld, Esther Velzeboer, Romero Britto, Borowski glaskunst, Loranto glaskunst, Designverlichting Sompex, Frank Warmerdam schilderijen en sculpturen, Nelleke Lengkeek keramiek, Ghislaine v. Tongeren keramiek, James Rizzi, Charles Fazzino.

Kortom keus uit een mooie Kunstcollectie, waaronder ook 'toegepaste Kunst' met voor iedere beurs een keus.

Op de Website van Franz Bodner kunt u zijn werk bewonderen en er is zelfs een Webshop.

www.franzbodner.nl

Kunst van oude medicijnen om statement te maken

Ze kreeg een tijd lang zoveel

medicijnen, dat ze iets met al dat

afval wilde doen. Merel Slootheer

uit Haarlem maakt nu insecten van

afval. „Pillen en insecten: ze zijn er

gewoon.”

Tekst: Merlin Mulder
Noordhollands Dagblad 18/09/2019

„Eigenlijk begon mijn project nadat ik lange tijd ziek was geweest”, vertelt de Haarlemse (30) die de insecten verkoopt onder de naam Insecta-Pharma. „Ik had rond 2013 een burn-out. Ik kreeg er allerlei klachten bij. Van infecties tot blaasontstekingen tot aan hoofdpijn. Overall kreeg ik weer andere medicijnen voor. Vervolgens kreeg ik medicijnen om bijwerkingen van andere medicijnen tegen te gaan. Ik stapelde de doosjes op en dacht: ik lijk wel tachtig.”

Ze vond het zonde om de doosjes weg te gooien en besloot er iets totaal anders van te maken. Dat werden insecten voor aan de muur of voor onder een glazen stolp, zoals toevallig net 'in' was. „Toevallig werd het

een tijdje terug hip om insecten in huis op te hangen en neer te zetten, echte vlinders onder een stolp. Ik was me niet bewust van die trend, toen ik met mijn werk begon, maar vind het wel opvallend. Ik vind het trouwens zielig om echte insecten te gebruiken.”

De pil is het middelpunt, een tablet of een capsule. „Geen echte pil, want dat voelde niet goed. Je hebt ook mensen die die medicijnen echt nodig hebben. Dus maak ik ze na.” De pil is gemaakt van epoxy. De vleugels, het lijf, de pootjes en voelsprietten worden getekend in Illustrator en dan laser gesneden uit het kartonnen doosje waarin het medicijn ooit in verpakt zat. Haar eigen afval heeft ze allang opgebruikt maar Slootheer krijgt nu allemaal doosjes uit andere hoeken.

Ze wil hiermee laten zien dat afval ook iets waardevols kan zijn. „Maar mijn insecten zijn ook indirect ook kritiek op onze wereld, kritiek op het gemak waarmee we allemaal medicijnen nemen en krijgen. Het is zo normaal geworden. We staan er niet echt meer bij stil, net zoals we meestal niet bij insecten stilstaan. Ze zijn er gewoon.” Kunst van oude medicijnen om statement te maken

Ze stelt haar insectenkunst tentoon in apotheken en ziekenhuizen. Zoals het Spaarne Gasthuis. Op plekken waar veel medicijnen voorgeschreven worden. De insecten zijn ook gewoon te koop.

Het bevalt Slootheer goed om van troep nieuwe dingen te maken. Ze is nu druk bezig met een nieuw project om van onder meer plastic afval sieraden te maken. Dat is te zien tijdens de Kunstlijn bij Kweek Design in Haarlem en bij het pop-up atelier van Juttersgeluk in Zandvoort.

Mieke Robben portretteert Matthijs van Nieuwkerk voor Sterren op het doek

Begin februari werd ik benaderd door de redactie van het programma met het verzoek of ik mee wilde doen. Men was op zoek naar kunstenaars die op geheel eigen wijze een treffend portret kunnen maken.

De spanning van wie je gaat portretteren, de fijne samenwerking met de crew en mijn collegakunstenaars Enno Paulusma en Annejole Jacobs.

De eerste opnamedag was in Deventer. Ik was blij met Matthijs! Het is een interessante man met een dito 'kop'. Matthijs poseerde even voor ons voordat het interview startte. Het interview geeft een inkijkje in de persoon van Matthijs wat helpt om een portret te maken wat meer is dan alleen de 'buitenkant'. Ik heb een aantal snelle schetsen gemaakt om dit vast te kunnen leggen. Ik wilde

graag mijn eerste, spontane opzet gebruiken voor het uiteindelijke schilderij. Thuis hadden we ruim de tijd voordat Eus naar de tussenstand kwam kijken: het doek mocht dan nog niet af zijn. Met behulp van de foto's die ik op de set maakte heb ik verder gewerkt en een tweede studie op doek gemaakt. Voor deze tweede opnamedag was gevraagd om schilderijen in het atelier te hangen zodat ook ander werk gefilmd kon worden.

De laatste opnamedag was zes dagen later in het Rijksmuseum. Leuk om de andere werken en

'Het was een erg leuke en bijzondere ervaring!'

kunstenaars weer te zien en spannend waar Matthijs voor zou kiezen. Waar we tot dan toe geen last van zenuwen hadden gehad, werd het daar dan toch ineens spannend. Er is geen winnaar, het is geen wedstrijd, want het is een kwestie van smaak van de BN-er. Maar gekozen worden is wel leuk. Je zit in spanning terwijl Matthijs zijn keuze maakt en je bij je doek mag gaan staan in afwachting van zijn reactie.

Na lang twifelen viel zijn keuze niet op mijn doek. Jammer,maar nu hangt het bij een liefhebber.

Meedoen heeft veel aandacht voor en reacties op mijn werk opgeleverd. Word jij gevraagd: dan moet je dat zeker doen!

Meer info: [klik hier](https://miekerobben.nl/)
haar eigen website: <https://miekerobben.nl/>
en voor the making of: <https://miekerobben.nl/?p=1110>

Tussen Kunst en Cash

Maaïke van Steenis

Voor dit boek interviewde trainer en coach Maaïke van Steenis elf succesvolle kunstenaars en creatieven over hun werk en hun ondernemerschap. Zij vertellen openhartig over hun loopbaan en hun werkwijze.

€ 19,97 (excl BTW)

Bestellen bij: www.tussenkunstencash.nl

Maar Tussen Kunst en Cash biedt niet alleen maar inspirerende verhalen. Elk interview staat vol tips en adviezen die jij zelf kunt toepassen in jouw werk. Daarnaast worden de inzichten uit de interviews gekoppeld aan relevante marketingprincipes en -tools. Daardoor is de inhoud praktisch en direct toepasbaar.

Je krijgt bovendien een gratis 6-delige online training bij het boek. Deze bevat opdrachten die jou helpen de kennis uit het boek optimaal toe te passen.

Het boek is te bestellen op www.tussenkunstencash.nl Je kunt daar bovendien GRATIS de eerste 3 hoofdstukken van het boek (als PDF) opvragen.

Al 2.300 keer
gedownload!

Gratis!

te downloaden in de App Store
de kunst-App:
onlinekunstenaars

met meer dan 4.000 kunstwerken

Opvallend werk deze week op Facebook

Dit ontwerp van deze tafellamp, *illufircone*, is geïnspireerd door de geometrie in de natuur. Ontwerp: *Basto Elbers* Meer info: [klik hier](#) of stuur een berichtje naar info@onlinekunstenaars.nl

Kunstenaarswerkplaatsen

Er zijn er vele. In alle soorten en maten, bekend of onbekend, broedplaatsen, stilteplekken, inspiratiebronnen. Midden in de stad, verscholen achter huizen, hoog op zolders. Ver weg van de ruis van de stad, in de polders of bossen. Op verlaten industrieterreinen. Op plaatsen waarvan wij geen weet hebben. En op al die plekken ontstaan steeds weer kunstwerken. In alle vormen en maten. Figuratief, abstract, digitaal, cross-overs, groots, klein, intiem, heftig, ontroerend. Grenzeloos. Op zoek naar de ruimte buiten het grijpbare.

Iedere kunstenaar heeft een atelier. Fysiek: het atelier als zijn vertrekpunt. Het licht, de klank, de kleuren en het aanwezige materiaal zetten aan tot het scheppen. Noodgedwongen of vrij gekozen voor juist die plek. Tijdelijk of voor langere tijd. In het hoofd: uren stilzitten en dan het hoofd schudden en kijken wat er op tafel valt. Computer, een plek in de tuin. In de buitenlucht: reizen, wandelen, onderzoeken, bezoeken en zwerven. De kunstenaar haalt de wereld naar binnen.

De kunstenaar kiest het atelier dat bij hem past. Het atelier kan dwingend zijn in de vorm of aard, de kunstenaar bepaalt of het leidend is tijdens het proces. De reizende kunstenaar treft op zijn pad zinderende olijfgaarden en neemt die in het hoofd of als schetsen en foto's mee naar het atelier. De aard van het atelier maakt hem niets uit, die mag gerust wisselen, de inspiratie lag immers buiten. De kunstenaar die zich door zijn atelier liet inspireren, zoals Mondriaan die zijn werkruimte inrichtte naar zijn ideaalbeeld. En dan, uit het raam kijkend, starend naar de straten, van daaruit zijn bekendste werk maakte: Victory Boogie Woogie.

De kunstenaar die uren zwijgt en dan met potlood en papier lijnstructuren tekent die hem door het hoofd gingen. Dat een atelier enkel een fraai woord

voor een werkplaats is, wordt niet door iedere kunstenaar letterlijk opgepakt. De steriel witte ruimte die hij nodig heeft om te kunnen schilderen, de chaos die struikelend tot een fraaie installatie leidt. Zal een groot atelier met een kleine deur leiden tot fysiek grootse werken, die in stukken naar buiten gedragen moeten worden? Is bij een klein atelier de beperkte afstand dwingend bij het ontstaan van het kunstwerk?

Ik sprak eens een architect die laat zich inspireren door jonge kunstenaars die net van de kunstacademie afkomen. Hij reist stad en land af voor exposities en door werk van jonge kunstenaars aan te kopen stimuleert hij hen weer in het kunstenaarschap. Hij zegt, "Het atelier is bovenal een spiegel van de ziel. Daar tref je jezelf. Je moet het lef hebben je te concentreren, je op te sluiten. In dat atelier mag je je uiten zoals je bent, zonder taboe, jezelf blootgeven in de meest extreme vorm." Zal het ideale atelier geheel met spiegels behangen zijn?

Tekst: *Patrick Lijdsman*, ©2019
Fotografie: *Marcus Peters* ©2019

Nieuw bij www.onlinekunstenaars.nl

Rob Chevallier

"Op rommelmarkten en in kringloopwinkels koop ik gebruiksvoorwerpen, die ik combineer met mijn foto's. Zo ontstaan driedimensionale foto-objecten. Unieke kunstwerken die heden en verleden verbinden. Een herinnering aan een schijnbaar zorgeloos verleden en verwijzing naar de economische wedloop, klimaatverandering en andere problemen van nu. Het object is zowel een pleidooi voor recycling, als een signaal naar overconsumptie. De foto's zijn vaak grafisch opgebouwd en ontstaan in (industriële) landschappen in Nederland en Duitsland. Vervreemding van de werkelijkheid is de basis."

Voor meer informatie: [klik hier](http://www.onlinekunstenaars.nl/overzicht/rob-chevallier)
Of: <https://www.onlinekunstenaars.nl/overzicht/rob-chevallier>

Marianne Van Der Meer

Meteen na haar Middelbare school nam zij diverse schilder- en beeldhouwlessen, schilderlessen in het Stedelijk Museum en de Kleine Academie te Amsterdam, gelinieerd aan de Rietveld Academie. Ook volgde Marianne een docentenopleiding tekenen en textiel. Zij werkte aanvankelijk met verschillende materialen zoals olieverf, pastel, aquarel, gouacheenz. De laatste jaren vooral met acryl. Marianne werkt vanuit haar eigen atelier. Verder maakt en beschildert Marianne objecten. Zij werkt regelmatig in opdracht en exposeert in binnen- en buitenland, in zowel galeries als musea. Ook heeft ze meerdere prijzen gewonnen, zowel nationaal als internationaal.

Voor meer informatie: [klik hier](http://www.onlinekunstenaars.nl/overzicht/marfelziggo-nl)
Of: <https://www.onlinekunstenaars.nl/overzicht/marfelziggo-nl>

Peter Van Ardenne

Ik maak sculpturen en ik schrijf. Na gymnasium en een aarzelend begin aan de School voor de Journalistiek heb ik Rechten gestudeerd. Tijdens die studie raakte ik gefascineerd door antiek en religieuze kunst en maakte een ommezwaai naar de kunst- en antiekhandel vanuit Frankrijk. Na een intermezzo als zakelijk leider van diverse theatergroepen/instellingen en een 2e fase-studie Kunst en Cultuurmanagement, keerde ik in 2000 terug op mijn handelsschreden. Ik begon een eigen zaak in kunst/antiek/design en schrijf sindsdien een maandelijkse rubriek over designklassiekers en artikelen over kunst, design en architectuur voor het tijdschrift Collect. In 2000 begon ik ook met het maken van sculpturen en assemblages, waarmee ik eindelijk hoofd, handen en hart kon verbinden.

Voor meer informatie: [klik hier](http://www.onlinekunstenaars.nl/overzicht/hoepla)
Of: <https://www.onlinekunstenaars.nl/overzicht/hoepla>

Wim Van De Wege

Wim van de Wege (1966) is al heel zijn leven actief als schilder en tekenaar. Hij is vaak buiten te vinden als Urbansketcher met schetsboek en aquarel, maar daarnaast werkt hij in zijn atelier met olie- en acrylverf. Veel van zijn werk is terug te vinden in kantoren, winkels en bij vele particulieren in de VS, Canada, Singapore, Zuid-Korea, Indonesië, Australië en Europa. Tot nu toe in 40 landen. Daarnaast exposeert hij regelmatig in Engeland, Nederland en Spanje.

Voor meer informatie: [klik hier](http://www.onlinekunstenaars.nl/overzicht/wimvandewege)
Of: <https://www.onlinekunstenaars.nl/overzicht/wimvandewege>

Al 2.600 keer
gedownload!

Gratis!

te downloaden in de App Store
de kunst-App:
onlinekunstenaars

met meer dan 4.500 kunstwerken

Pixel Creation heeft de
website voor **Online
Kunstenaars** gebouwd!

**Full-service internet-
bureau voor webdesign
& website ontwikkeling**

Op de juiste manier online zichtbaar!

Website laten bouwen?

PIXEL
CREATION

Webdesignbureau Arnhem
www.pixelcreation.nl